

عدد : ۲۵ — ۷۳ (ایکینجی سنه) ۲۱ : ربیع الاخر ۱۳۱۸ جمعه : ۱۷ ۱۳۱۶ اغستوس ۱۹۰۰ (ایکینجی جلد)

ارتقا

(ارتقا) نك استانبول و طشره
ایچون بر سنه لك آبوله سی ۳۲
غروشدرد. پوسته بولی مقبولدر .
صحافی بالجمله ارباب قیله آچیقدر . هر الی قلم
طوتان یازهبیلیر . مرکری باب عالی
جاده سنده «معلومات» اداره خانه سیدر.

ادبیات . فنون عسکریه و بحریه ،
ونادیع و تجارت و زراعت و صنایع
ومعارف و امور نافعہ و اکلیجہ لی فقراندن
باحث مصور جریده در . هر نوع خصوصیات
ایچون غزته نك مدیری طاهر بکله مراجعت اولنور

Journal illustré IRTIKA

Bureaux: 40, rue de la Sublime Porte,
(Imprimerie Tahir bey) Stamboul.

نسخه سی : ۲۰ پاره یه در

شمه نیک جمعه کونلری نشر اولنور

نسخه سی : ۲۰ پاره یه در

« غزته جي وقوفاتك حال حقيقي سني كشف ايتك،
بونلری اولديني کي نقل ايلک، بونلر اوزرنده
عدالت، انسانيت و حقوق قواعد ثابت و شديده سني
تطبيق ايلک، ممکن اوله بيلديکي قدر وجدان
ملل اقوامي تنويره چالشمق.....لازمدر.»
ايشته بونلر وجداندن نبعان ايتيش بيانات
اصيلا نه درکه الك زياده انکلتريده مظهر متابعت
اولش و حکومت انگليزيه مضربته اولديني
يرلرده بيله بعض انگليز غزته جيلرينک کمال
اعتدال دمله تسليم حقيقت ايتدکري کورلمشدر.
تممه اوله ورق شوني ده علاوه ايدم که ياواش
ياواش او مشهور «مقاله اساسي» لر انگليز
غزته لرندن چکلمکه باشلايور. بونک اسبابي
ايسه شوصو لک زمانلرده غزته لرک تلغراف، لره
چوق اهميت ويرملري، آزانس لرک تبليغاتي،
مکاتيب خصوصيه و سائر کي «مقاله اساسيه»
محللرني باشدن باشه اشغال ايدن مواد کثرتيدر.
حتي اخيراً بومسئله اوزرينه بر مقاله يازان
برانگليز محوري مقالات اساسيه نك انکلتريده کي
زواله باقهرق فرانسز لرک حاله غبطه ايديور.
معلومدر که فرانسز لر اعطاي حوادث
و معلو. تدن زياده بيان افکاره ميال بولند قلرندن
غزته لرنده اکثريتله مقالات سياسي، و سائر يه
تصادف اولنورده شئونات مختلفه يه اوقدر
راست کلته مز.

يونس نادى

بر مقاله

بوگون بو عمر بد بختانه نك تحمل سوز كړيه.
لرندن يكلر كن كوكل مللرينك، دوشونجه لرينك
مخويتندن شهيقي فرقه دوشن بر قلب كړيه خواه
کي متصل آغلايور .. ايکليور ...
وقت اولور که بو تاريخي وصلت سياله
آتشيني ايله قبله کاه آمالي شوریده ملال ايدر؛
بر خرابه زاره دوندورر. وقت اولور که
بو بد بختي سعادت کوز ياشلر يه آجيمزده آمال
مخيله مه نصب نگاه ايلر؛ آنلري وار قوتيله
بر آلله شهاب کي اوکنه قاتار؛ آفاق بعیده يه،
اوزاقلره، نامتناهيله که قدر سوز و کور؛ مظلم
بلوطلرله اوخفايای درونيه يي ستر و احمايه
چاليشير. اوزمان شو بي نصيب کوکل
بونلره اوت؛ کنديمي ازن، مستحق اولمديني
شو اشکنجه لره، اضطرابلره قارشى آغلار.
فقط سورکسز برياغمور، وفالي کورونمک
ايشته ين بر قلب کي آره صره ساحه نظرارمده
طولاشان برخيال مستهزي بوتون هويتي،
ادراکاتمي قارارته رقبکا حيات تازه بخش ايدر.
هيئات که؛ گذارش حيات بزدن فصل تباعد
ايدر، ساعات ازمان بزدن فصل قاچارسه
بوخيال معقبده بزدن اودرجه برحس بي
زارايله اوزاقلاشير ...

§

ايشته اونوديلوب محو ايديله مين ايام
معصوميت تباه و يامال اولغه يراشمين او بر گذار
خيال آره صره بويله اساله تأثره سبب
اوليوردي. او بر زمان بوتون صفتيله، روحيله
عمر مزكينه برلکده، نرويانه ولاقيدانه کيرلمسني
ايشته يوردی. هيئات که؛ بو آرزونک بردقيقه
سنه بيله موفق اولنه مدي؛ امليله برلکده
کنديسي ده سوندي؛ شمدی اوروح زرده
بن زرده ...

§

يکديگر مزدن اولان مسافات معدومه نك
طبقات اتيري آره سندن آني کورمک وهر آن
آني دوشونمک امليله - مثال سيال -
بر سر گذشتدن بر آن مسعوده .. سرائر
معصومانه دن آواز شبايه قدر اوزانوب کيدن
انظار وافکارم بعضاً آشنا بر التفاتنه چاربه رق
بروقفه تخرطه اوغرار؛ بويله لکه الک يالکز
زمانلر مده بيله کنديمه برانيس غم آشنا بولمده
مشکلات چکيم ...
بعضاً تخرطرات ماضيه نك جمله سي متحد
وبيک آهنگ سرور ايله شراره سيال کي
بينمندن اوچوب کيديور. کوکل بونلرک الک
دلفکار و کزیده لرني مغروق حسيات بيک
تهيجله برده اتکرار لمق ايشته يور؛ ايشته اوزمان
خفايای ماضيه آيلان نيجه سرگذشتلر،
خاطرملر، ساجترودقيقه لر محسود غبطه لر ..
مستمندانه نياز لرله آرانيليور ..

§

کوچوکدم؛ دهها هنوز ايام گذشته نك
مناقب خياليه سي معصوميت روحهزي اوقشيه.
رق بزي اکندير ييوردي. متعاقباً بومصاحبه لر
بزم ايچون براحتياج مبرم حالني المشدی.
وقت اولوردي که؛ بن اوخاطره لرله اويور
واواکنجه لرله اويانيردم. لکن اکثرياده
اويالانلرله ايچينير؛ کونلرجه خسته ياتارم ..
وقت وقت برنودمیده شبايك .. زمان
زمان برکچهره ابسامک نگاه معصومانه سنه
منجذب قالير؛ اونکه روح حياتي تغدي
ايلردم.

اونکه اولان ارتباط صميانه مزانفسکا کي
محال برحاله گلشدي. او بر ساحره دل آرام
کي ني تيغنه هدف ايتيش؛ صانکه کنديسنه
شکار ايلمش ..

او؛ دائماً بي ايکي زمين الي .. سونوک
وجنده دار ايکي کوزيله دوندورر دوندورر؛
سر مست حظوظ ايلر؛ سرشک آلمی دامن
عشقنه دوکدورر دوکدورر .. فقط ينه
بي تاب ايکي قوليله سينه سنه چکر؛ در آغوش
ايدرمش ..

§

آه؛ او حرارتلي کوز ياشلري وبوسلر
نه قدر مشفق نه قدر آبدار ايدی .. بيلمم؛
او؛ بنم جانم. اوت؛ الک سوديکم برشي،
حياتم، روحم مش .. لکن شمدی دماغمده
زهر خند برخطرله .. فکر مده پريشان
برخيال وار. اوچيور؛ متموج صاحلري،
ماوی فسونکار کوزلري، سمور سايه افکن
کير بکلريه .. اواندام شوخ و نازک تريله متموج
بروجود؛ بر ملک آسپاني حالنده اوچيور
اوچيور ...

اودائماً محافظه سز؛ چارچيود سز بر تصوير
هویدا کي دائماً کوزلرمدن نهان اوليور؛
اوچيور اوچيور ...

§

صانکه تعاقب ازمان بونلري برمدت
موقتہ ظرفنده يورغون بولنان خيالزردن مصون
بولندرمق ايچون ردای برغباريه اورتمش ..
ايشته؛ شمدی ده تجدد ازمان اون سنه.
دنبري سينه سنده کيزلديکي؛ بسيله ديکي
اوخاطره لري، اوسرلري بتون غننه سيله حخته
سودايه دوکدي؛ آقيتدی ...
لکن شمدی معدوم اولان اووجود
نازينک روخندن، خيالندن طلب آمان ايلمک؛
اوف؛ خير؛ ينه آني بي زار ايتمه مک ايچون
آنک استراحت و آسود کيسني ايشته مک اوکا
قارشى بر نشانه حرمتدر.

§

اونکه اولان مربوطيتمزي مشتکينک
بري ننه مه سويلمش؛ اوسرائر آمالی باشدن نهايته
قدر هپ بر برر آکا شرح ايتمشلر. بويله -
لکه زوالينک ذاتاً شفقته مالا مال اولان
قلبي بتون طيانلماز بر رفته دوشور مشلر؛
ملاله بوغمشلر. زوالی .. بوزهر ناک واملسوز
شکایتلره قارشى بتون قادينلغک صفوت
وشفقت بي نهايه سيله و برلسان تله فله؛
«آه؛ باشمک قره يازيلري»

ديه اظهار حيرت ايلمش ..

آه؛ ای فانی قadin!

شمدی ده بن؛ سنک فرياد و آهکدن اون
سنه اوت؛ تام اون ييل صکره فرياد ايد ييورم!
فقط بو اوزون مدت ظرفنده کي اينلر مک صوکني
تشکيل ايدمک اولان شو فريادمله سنک کي
آره سنده بيک فرق و رجحان وار ..
چونکه معذور کوکل جرئحه خونينندن
قويان شو شراره فرياد سوزش اون سنه
سينه سنده کيزلديکي آلام واشتياقک منفذ
برکانندن صاحيلن اينلرک، آه لرک
خاتمہ کشيدر!

§

ای مشفق قadin!
بو آنده ده سنک کي برحامي و تسليتکارم
اولسه يدي شهبه سز کورديکم مسعوديتلرک
فوقنده بزمانم وارديه افتخار ايدردم!
اوت؛ شمدی ده او اولسه يدي احتمالکه
بنم کدرلرم ايچون اساله دموع تأثرده بکا همراه
اولوردي؛ آواره و شوریده دل اوغلنه
آغلاردي ...!

اه! شمدی اونزده ..؟

حسين عوني

معالي اسلام

محرمی: عابديه پاشا

عظماي حکماي اسلاميه دن بحرسفيد واليسي
دولتو غادين پاشا حضرتلرينک حکميات قرآنيه
اوزرينه «معالي اسلاميه» عنوان لياقت نشانيله
تحرير بيوردقلري اثر نفيسک بوکره مطبعه نرجه
بر صورت مکمله ده طبع اولنه رق موقع انتشاره
وضعنه موفقيت الويرمشدر. پاشا حضرتلرينک
شرق و غربجه حکميانده خاثر اولدقلري بدطولي
معلوم انام بولنديفتندن مطبوعاتمه زينت بخش
اولان بوضو ک محصول حکمتلرينه دائر تقدير
آميز سوز سويلکي جدأ زائد، حدناشناسلق
عدايدرز. معالي اسلاميه نك قيمت واهميتي انظار
عمومده ارايه مه مؤلف محترمک يالکز ذکر
نامي کافلدز.
فياي: ۷ بچق غروشدز.

هفته لق معلومات غزته سنک يدنجي جلدينک
فهرستی نشر اولنمشدر.

فوطوغرافاني مسابقه سي

بوکونلني کونه عاردا برفه هاله کيرمه
اولده (فطوغرافيا) صنعتک تايمين رواج
و تعميمي و مراقبه لرينک زييره سوز و غيرتي مقصود
هفته لره «معلومات» ربوي «نروت» غزته لرني
نامه اولدوره بر مسابقه ترتيب ايرلشدر. بو
مسابقه ده «بي زار» انانه «فطوغرافيلري
داخل اولوب هر آي نه ايتنده اهرار مسابقه
ايرلرک اسامي غزته لرمن واسطه سيده اعموره
اولنه مغي کي فطوغرافيلري دني صص صورته
قليشه هاله وضع ايرلرک درج صحيفه تحسين
قيلده موي و صاصيلرينه «نروت» و «معلومات» ک
سه ليکي اهرار ايرلرک جکر. بو مسابقه ده شهر مزده ک
فطوغرافخانلر داخل دکله . بولونيله
فطوغرافيلرله برابر اسم و شهرت و محل اقامت
بوصدسي دفاع کونه و سنده بري بوصفنده
اشتغال ايرلرکيني ميين بر ورقة مخصوصه لفي
لازمدر.